

Projekt „Erasmus+ Vzdělávání dospělých: *Muzeum návštěvníkům*“

Účastník: RNDr. Jana Tkáčiková

Vysílající organizace: Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Hostitelská organizace: Norwegian University of Science and Technology (NTNU)

Typ mobility: job-shadowing

Termín mobility: 5. února 2026 – 19. února 2026

Místo konání: Trondheim, Norsko

Závěrečná zpráva ze služební cesty v rámci programu Erasmus+ Vzdělávání dospělých

Služební cesta byla realizována v rámci programu Erasmus+ ADU (Adult Education), který podporuje profesní rozvoj v oblasti vzdělávání dospělých, mezinárodní spolupráci, udržitelnost, digitalizaci a inovativní metody muzejní edukace. Hostitelskou organizací byla Norwegian University of Science and Technology (NTNU) v Trondheimu a její univerzitní muzeum NTNU Vitenskapsmuseet. Cílem mobility bylo prohloubit odborné znalosti v oblasti správy botanických a bryologických sbírek, jejich digitalizace a využití ve vzdělávání dospělých, dále analyzovat propojení vědeckého výzkumu s veřejnou edukací a získat inspiraci pro rozvoj environmentálně zaměřených programů v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek.

Odborný program a job-shadowing aktivity

Mobilita byla zahájena dne 5. 2. 2026 organizačním setkáním a upřesněním harmonogramu dle Learning Agreement. Následně probíhalo systematické pracovní stínování odborných pracovníků NTNU, zejména v oblasti botanického a bryologického výzkumu, správy herbářových sbírek a muzejní edukace. Významnou součástí programu byla odborná spolupráce a konzultace s výzkumnými pracovníky, mimo jiné s prof. Kristianem Hasselem a Dr. Michaelou Tichou. Diskutována byla správa herbářových sbírek, plánování botanických a bryologických exkurzí pro veřejnost a možnosti zapojení dobrovolníků do chodu sbírek. Také model spolupráce mezi univerzitní institucí a muzeem představuje inspirativní příklad udržitelného zapojení veřejnosti do vědecké práce. Pozornost byla věnována také digitalizaci sbírek – skenování herbářových položek, tvorbě databází a publikování dat prostřednictvím platformy Global Biodiversity Information Facility (GBIF). Digitalizace umožňuje dlouhodobou archivaci, mezinárodní sdílení dat a zapojení prvků občanské vědy. Získané zkušenosti představují významný přínos pro další rozvoj digitalizačních aktivit v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek.

Muzejní expozice a environmentální komunikace

V rámci pracovního stínování proběhla detailní analýza hlavních expozic univerzitního muzea NTNU Vitenskapsmuseet. Mezi nejzajímavější výstavy patřily: Vikings – The Natural Way of Life – prezentace života Vikingů s důrazem na vztah člověka a přírody a využívání přírodních zdrojů. Ivory from the Sea – výstava zaměřená na environmentální problematiku, historické využívání mořských zdrojů a jeho důsledky. Interaktivní výstava o odpadech a klimatické změně – zaměřená na konkrétní dopady klimatických změn v Trondheimu a na praktické možnosti snižování uhlíkové stopy (využití materiálů jako len, vlna, recyklovaný polyester, udržitelná móda a odpovědná spotřeba). Při stínování lektorovaných programů jsem sledovala interakci lektora s různými cílovými skupinami a práci s pracovním listem vytvořeným přímo pro konkrétní výstavu. Velmi inspirativní byl kombinovaný vzdělávací model – propojení odborného výkladu s následnou samostatnou aktivitou návštěvníků. Tento přístup posiluje aktivní zapojení účastníků a podporuje hlubší porozumění tématu. Součástí studijních návštěv byla také muzea PoMo a Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum (Museum of Decorative Arts), kde jsem sledovala využití udržitelných a recyklovaných materiálů v umělecké tvorbě i vzdělávacích aktivitách. Odborný program zahrnoval také návštěvu botanické zahrady Ringve botaniske hage, která je součástí NTNU Vitenskapsmuseet. Pro pochopení širšího rámce prezentace kulturního dědictví jsem navštívila rovněž Ringve Museum – norské národní muzeum hudby, Nidaros Cathedral – významnou historickou památku, The Archbishop's Palace Museum (Erkebispegården), kde je instalována expozice norských korunovačních klenotů. Tyto návštěvy umožnily srovnání různých přístupů k interpretaci historických témat, práci s architekturou a prezentaci archeologických nálezů.

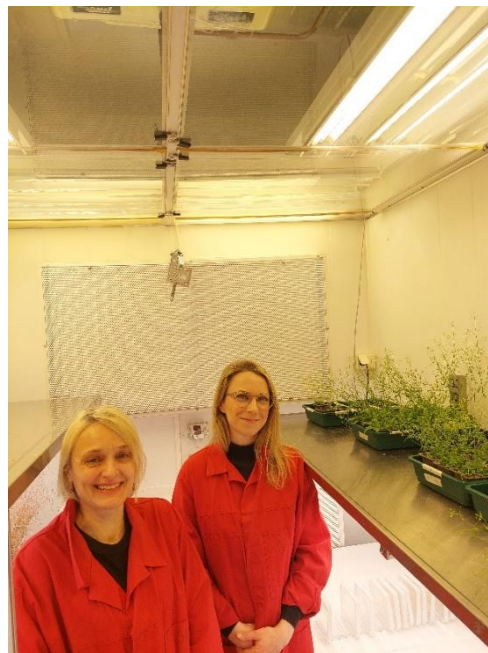
Přínos mobility pro Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Mobilita měla zásadní význam pro můj profesní rozvoj i pro další směřování muzejní praxe v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek. Hlavní přínosy jsou prohloubení znalostí v oblasti správy a digitalizace herbářových sbírek, inspirace pro využití občanské vědy a zapojení dobrovolníků, získání podnětů pro tvorbu interaktivních environmentálních programů, analýza propojení univerzitního výzkumu s veřejnou prezentací, shromáždění studijních materiálů a podkladů pro další vzdělávací aktivity. Získané poznatky budou použity při přípravě přírodovědných exkurzí, při tvorbě nových výstav a při rozvoji vzdělávacích programů pro dospělé. Důraz bude kladen na interaktivitu, lokální kontext environmentálních témat a využití kombinovaného vzdělávacího modelu. Celkově lze konstatovat, že mobilita v Norsku splnila všechny stanovené cíle a přinesla řadu konkrétních inspirací pro další rozvoj odborné, vzdělávací i projektové činnosti Muzea Beskyd Frýdek-Místek. Navázané kontakty s pracovníky NTNU představují základ pro budoucí mezinárodní spolupráci v oblasti botanického výzkumu, muzejní edukace a popularizace vědy.

Ve Frýdku-Místku, dne 26. 2. 2026
RNDr. Jana Tkáčiková



Spolupráce s Dr. Michaela Tichá, senior research pracovnící Norwegian University of Science and Technology (NTNU), v laboratorním prostředí.



Pracovní stínování v chladicí místnosti pro uchovávání živých experimentálních rostlin na Norwegian University of Science and Technology (NTNU).



Konzultace s prof. Kristianem Hasselem v herbářových sbírkách Norwegian University of Science and Technology (NTNU).



Studijní dokumentace bryologického herbáře Norwegian University of Science and Technology (NTNU).





Účast na lektorsky vedeném programu ve výstavě *Vikings – The Natural Way of Life* v univerzitním muzeu Norwegian University of Science and Technology (NTNU).



Expozice *Vikings – The Natural Way of Life* – interpretace vztahu člověka a přírody v historickém kontextu.



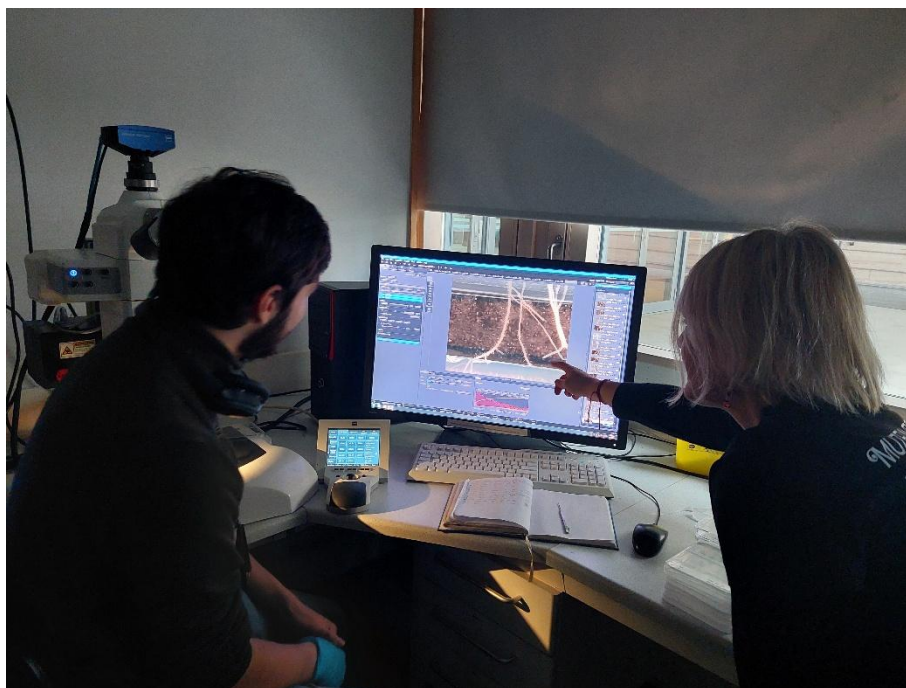
Muzeum PoMo – využití textilních materiálů v umělecké tvorbě a prezentace tématu recyklace.



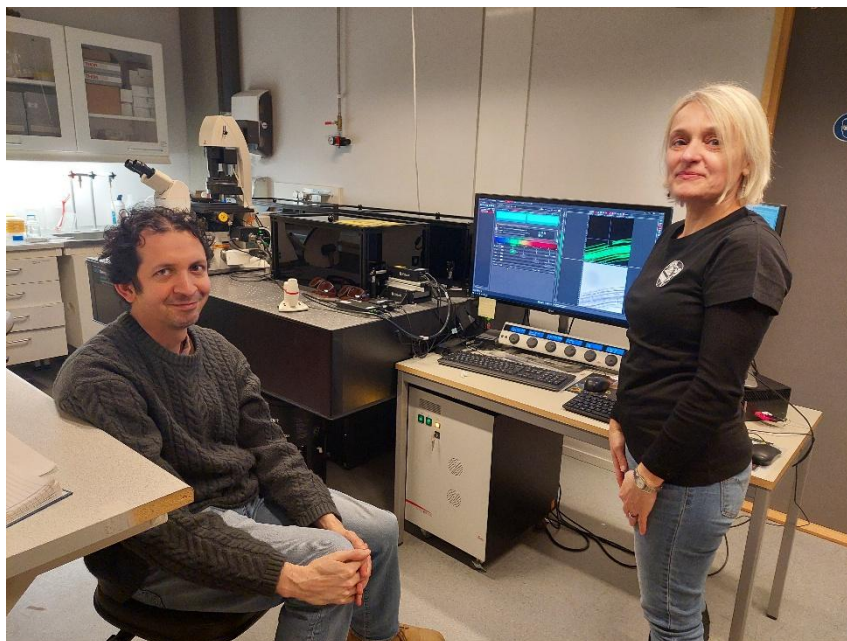
Interaktivní prvek výstavy Ivory from the Sea a ukázka digitalizované publikace.



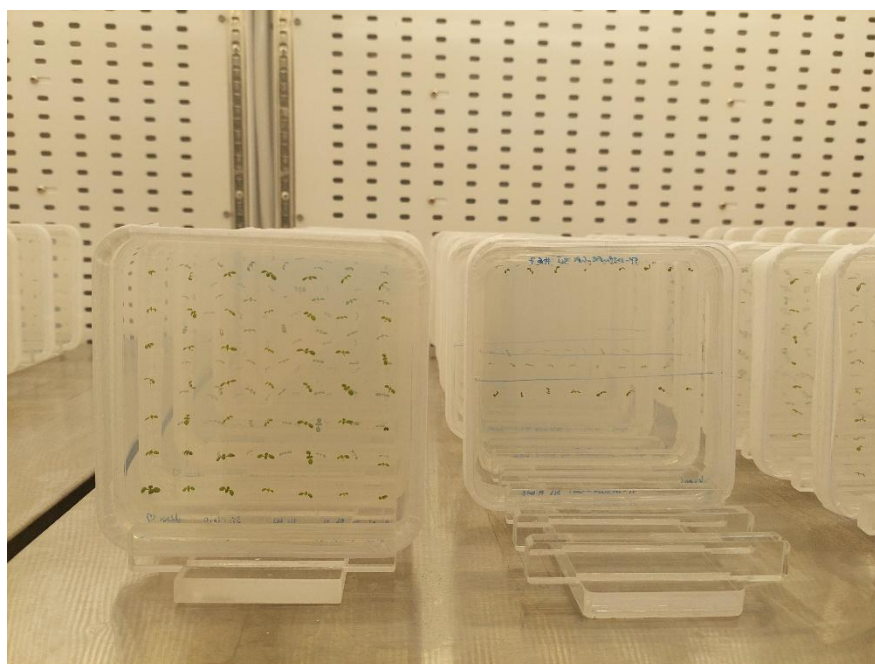
Univerzitní muzeum Norwegian University of Science and Technology (NTNU) jako příklad moderní prezentace vědeckých sbírek.



Studium schopnosti tvorby laterálních kořenů u rostlin v laboratorním prostředí Norwegian University of Science and Technology (NTNU).



Inspirace prostředím pro doktorské studium a vědeckovýzkumnou práci na Norwegian University of Science and Technology (NTNU).



Experimentální boxy pro klíčení semen využívané ve výuce a výzkumu na Norwegian University of Science and Technology (NTNU).



Areál Norwegian University of Science and Technology (NTNU) – univerzitního výzkumného pracoviště.



Město Trondheim.

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska představují názory a stanoviska autorů a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Domu zahraniční spolupráce. Evropská unie ani poskytovatel grantu za ně nenesou odpovědnost.

Číslo projektu: 2024-1-CZ01-KA122-ADU-000226425



Financováno
Evropskou unií